

PROGRAMMA

Vrijdag 2 oktober 2020

- Sessievoorzitter ir. Anne Vrijling*
- 10.00 **Opening door ir. Anne Vrijling, klinisch fysicus, Koninklijke Visio**
- 10.05 **Prof. dr. Nomdo Jansonius, oogarts en hoogleraar oogheelkunde, UMCG**
Inleiding visuele functies
Veelvoorkomende oogziekten als cataract, glaucoom en maculadegeneratie beïnvloeden het zien elk op een verschillende manier. Om de gevolgen voor werk en verkeer goed te kunnen beoordelen, dienen verschillende visuele functies gemeten te worden. Aan bod komen visus, gezichtsveld, donderadaptatie, kleurenzien en stereoscopie.
- 10.35 **Dr. ir. Gerard de Wit, klinisch fysicus, Bartiméus**
Kleurenzien, kleurzienstoornissen en hulpmiddelen
Acht procent van de populatie (vooral mannen) heeft een kleurzienstoornis. Wat betekent dit voor het zien en zijn er hulpmiddelen?
- 11.05 **Pauze**
- Sessievoorzitter dr. Anton Verezen, optometrist, Elvea*
- 11.30 **Dr. R. van Nispen, UHD Oogheelkunde, AmsterdamUMC**
Belastbaarheid bij slechtaziendheid
De belastbaarheid van volwassenen met een visuele beperking is een onderwerp dat in onderzoek en praktijk op verschillende manieren naar voren komt. Klachten van vermoeidheid en somberheid zijn enkele verschijningsvormen van een verminderde belastbaarheid. Dergelijke klachten staan in de weg van participatie in de samenleving. Er wordt stilgestaan bij mogelijkheden om de belastbaarheid te vergroten.
- 12.00 **Drs. Angèle Fontijn, ervaringsdeskundige**
Oog voor werk
Slechtaziend worden tijdens je arbeidzame leven betekent verlies lijden, angst voor de toekomst, tegenslagen verwerken. Hoe kom je van die diepe rouw tot wederopbouw? Een verhaal over hoe je ogenschijnlijke zwakte je kracht wordt en wat je erbij nodig hebt om weer oog voor werk te krijgen.
- 12.30 **Prof. dr. Mies van Genderen, oogarts, Bartiméus en hoogleraar oogheelkunde, UMCU**
Somatisch onvoldoende verklaarde visusstoornissen
Oogartsen worden regelmatig geconfronteerd met patiënten met een visusdaling, gezichtsvelduitval of een combinatie van beide, zonder dat daarvoor een organisch substraat kan worden gevonden. De term hiervoor is somatisch onvoldoende verklaarde visusstoornissen of functionele visusstoornissen. Het is van groot belang de diagnose zo vroeg mogelijk te stellen om het verergeren van klachten en iatrogene schade veroorzaakt door invasieve procedures te voorkomen. Verder blijkt dat hoe eerder de diagnose wordt gesteld, hoe groter de kans is op spontaan herstel. De lezing zal ingaan op de diagnostiek en het vervolgtraject van somatisch onvoldoende verklaarde visusstoornissen.

- Sessievoorzitter ir. Anne Vrijling
- 14.00 **Dr. Bart Melis-Dankers**, *klinisch fysisus, Koninklijke Visio*
Toegankelijkheid van de openbare ruimte
Voor mensen met beperkingen is het van groot belang dat de gehele openbare ruimte en alle publieke gebouwen goed toegankelijk zijn. Voor slechtziende mensen spelen o.a licht, verlichting, kleur, contrast en bewegwijzering daarin een belangrijke rol. Met het juiste ontwerp van de publieke ruimte kunnen alle mensen, ongeacht hun beperkingen, veilig en verantwoord meedoen in de maatschappij. Dat is niet eenvoudig, maar sommige oplossingen zijn soms makkelijker (en goedkoper!) dan u denkt! Maak ook uw praktijk of instelling beter toegankelijk.
- 14.30 **Prof. dr. Helianthe Kort**, *hoogleraar Creating Healthy Environments for Future Users, TU-E, faculteit Bouwkunde, Lector Technologie voor Zorginnovaties, Kenniscentrum Gezond en Duurzaam leven, Hogeschool Utrecht*
Creating healthy environments; aandacht voor licht en werk
Mensen zijn verschillend en hebben gelukkig verschillende wensen. Thuis kunnen mensen hun omgeving helemaal inrichten naar eigen wens, maar hoe zit dit in de werkomgeving. Welke betekenis heeft (dag)licht bij de uitvoer van het werk in het ziekenhuis en op kantoor? Hoe zit de ideale werkomgeving eruit gezien vanuit verlichting en daglicht? Kun je de ideale werkomgeving een Healthy Environment noemen? En wat is dan de plek van een Healing Environment hierin?
- 15.00 **Dr. Marijke Gordijn**, *directeur, Chrono@Work Groningen*
Slaapwaakritme, stemming en de invloed van het juiste licht op de juiste tijd
Naast staafjes en kegeltjes zijn er ook lichtgevoelige ganglioncellen in de retina. Deze cellen integreren informatie van de staafjes en kegeltjes met eigen activatie door blootstelling aan licht met een golflengte rond 480 nm, de kleur cyaanblauw. Projecties van deze cellen gaan o.a. naar de Nucleus Suprachiasmaticus, de biologische klok, en de gebieden die een rol spelen bij stemmingsregulatie. Afhankelijk van het tijdstip van blootstelling aan licht, kan de klok naar een vroeger of later tijdstip worden geschoven met als gevolg dat men bijvoorbeeld eerder of juist later slaapt en wakker wordt, maar directe effecten op de stemming zijn op deze manier ook te verklaren.
- 15.30 **Pauze**
- Sessievoorzitter Dr. Anton Verezen, optometrist Elvea
- 16.00 **Prof. dr. Dick van Norren**, *fysicus emeritus, UMC Utrecht en TNO Soesterberg*
Zin en onzin van gekleurde filters ter voorkoming van retinaschade
In 1976 publiceerde Ham het actiespectrum van retinaschade: hoe korter de golflengte hoe gevaarlijker. Langs die meetlat kunnen we alle filters leggen. Maar hoe zit het met de notoir moeilijk vast te stellen chronische effecten? En met pathologie?
- 16.30 **Dr. Richard Zegers**, *oogarts, Diakonessenhuis Utrecht – Zeist - Doorn*
Oogtrauma in Laurel en Hardy films
De films van Stan Laurel en Oliver Hardy kenmerken zich door een grote hoeveelheid lichamelijk geweld. Hierbij worden de ogen niet gespaard, waardoor diverse verwondingen kunnen ontstaan. De kwantitatieve en kwalitatieve aard van deze oogletsels zullen worden besproken.
- 17.00 **Sluiting**